

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta
Complectens Primam Secundæ, & Secundam Secundæ Summæ
Theologiæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2 Vtrum vnus homo possit esse beatior alio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72759](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72759)

ptione summi boni : sed aliquis non potest peruenire ad summum, nisi transcendat media. cum igitur inter Deum, & naturam humanam media sit natura angelica, quam homo transcendere non potest, videtur quod non possit beatitudinem adipisci.

SED CONTRA est, quod dicitur in Psal. 93. Beatus homo, quem tu erudieris Domine.

RESPON. Dicendum, quod beatitudo nominat adeptionem perfecti boni. Quicumque ergo est capax perfecti boni, potest ad beatitudinem peruenire. Quod autem homo boni perfecti sit capax, ex hoc apparet, quod eius intellectus potest comprehendere vniuersale, & perfectum bonum, & eius volentia appetere illud: & ideo homo potest beatitudinem adipisci. Apparet etiam idem ex hoc, quod homo est capax visionis diuinae essentiae, sicut in 1. habitum est: in qua quidem visione perfectam hominis beatitudinem consistere diximus.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod aliter excedit natura rationalis sensitiua, & aliter intellectualis rationalem. Natura enim rationalis excedit sensitiuam quantum ad cognitionis obiectum, quia sensus nullo modo potest cognoscere vniuersale, cuius ratio est cognoscitiua: sed intellectualis natura excedit rationalem quantum ad modum cognoscendi intelligibilem veritatem. Nam intellectualis natura statim apprehendit veritatem, ad quam rationalis natura per inquisitionem rationis pertingit, ut patet ex his quae in 1. dicta sunt: & ideo ad id quod intellectus apprehendit, ratio per quendam motum pertingit. vnde rationalis natura consequi potest beatitudinem, quae est perfectio intellectualis naturae: tamen alio modo quam angeli. Nam angeli consecuti sunt eam statim a post principium suae cognitionis: homines autem per tempus ad ipsam perueniunt. sed natura sensitiua ad hunc finem nullo modo pertingere potest.

AD SECUNDUM dicendum, quod homini secundum statum praesentis vitae, est connaturalis modus cognoscendi veritatem intelligibilem per phantasmata: sed post huius vitae statum habet alium modum connaturalem, ut in 1. dictum est.

AD TERTIUM dicendum, quod homo non potest transcendere angelos gradu naturae, ut scilicet naturaliter sit eis superior: potest tamen eos transcendere per operationem intellectus, dum intelligit aliquid super angelos esse, quod homines beatificat: quod cum perfecte consequetur, perfecte beatus erit.

ARTICVLVS II.

Utrum vnus homo possit esse beator altero.

AD SECUNDUM sic proceditur. Videtur quod vnus homo alio non possit esse beator. Beatitudo enim est premium virtutis, ut Philosophus dicit in 1. Ethic. sed pro operibus virtutum omnibus aequalis merces redditur: dicitur enim Matthei 20. quod omnes qui operati sunt in vinea, acceperunt singulos denarios: quia ut dicit Greg. aequalis aeternae vitae retributionem sortiti sunt. ergo vnus non erit beator alio. ¶ 2. Praet. Beatitudo est summum bonum: sed summo non potest esse aliquid maius. ergo beatitudine vnus hominis non potest esse alia maior beatitudo. ¶ 3. Praet. Beatitudo cum sit perfectum, & sufficiens bonum, desiderium hominis quietat: sed non quietatur desiderium, si aliquid bonum deest, quod suppleri possit. si autem nihil deest quod suppleri possit, non poterit esse aliquid aliud maius bonum. er-

go vel homo non est beatus: vel si est beatus, non potest alia maior beatitudo esse.

SED CONTRA est, quod dicitur Io. 14. In domo patris mei mansiones multae sunt: per quas, ut Aug. dicit, diuersae meritorum dignitates intelliguntur in vita aeterna. Dignitas autem vitae aeternae, quae pro merito datur, est ipsa beatitudo. ergo sunt diuersi gradus beatitudinis, & non omnium est aequalis beatitudo.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum est, in ratione beatitudinis duo includuntur, scilicet, ipse finis vltimus, qui est summum bonum, & adeptio, vel fructio ipsius boni. Quantum igitur ad ipsum bonum, quod est beatitudinis obiectum & causa, non potest esse vna beatitudo alia maior, quia non est nisi vnum summum bonum, scilicet Deus, cuius fruitione homines sunt beati: sed quantum ad adeptionem huiusmodi boni, vel fructionem, potest aliquis alio esse beator: quia quanto magis hoc bono fruatur, tanto beator est. Contingit autem aliquem perfectius frui Deo, quam alium ex eo, quod est melius dispositus, vel ordinatus ad eius fructionem, & secundum hoc potest aliquis alio beator esse.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod vnitas denarii significat vnitatem beatitudinis ex parte obiecti: sed diuersitas mansionum significat diuersitatem beatitudinis secundum diuersum gradum fructionis.

AD SECUNDUM dicendum, quod beatitudo dicitur esse summum bonum, in quantum est summi boni perfecta possessio, siue fructio.

AD TERTIUM dicendum, quod nulli beato deest aliquid bonum desiderandum, cum habeat ipsum bonum infinitum, quod est bonum omnis boni, ut Aug. dicit: sed dicitur aliquis alio beator ex diuersa eiusdem boni participatione. Additio autem aliorum bonorum non auget beatitudinem: vnde Aug. dicit in 5. confes. Qui te, & alia nouit, non propter illa beator: sed propter te solum beatus.

ARTICVLVS III.

Utrum aliquis in hac vita possit esse beatus.

AD TERTIUM sic proceditur. Videtur quod beatitudo possit in hac vita haberi. Dicitur enim in Psal. 118. Beati immaculati in via, qui ambulauerunt in lege Domini: hoc autem in hac vita contingit. ergo aliquis in hac vita potest esse beatus.

¶ 2. Praeterea. Imperfecta participatio summi boni non adimit rationem beatitudinis, alioquin vnus non esset beator alio: sed in hac vita homines possunt participare summum bonum cognoscendo, & amando Deum, licet imperfecte. ergo homo in hac vita potest esse beatus.

¶ 3. Praet. Quod ab omnibus dicitur, non potest totaliter falsum esse. Videtur enim naturale, quod in pluribus est, natura autem non totaliter deficit: sed plures ponunt beatitudinem in hac vita, ut patet per illud Psal. 143. Beatum dixerunt populum cui haec sunt, scilicet, praesentis vitae bona. ergo aliquis in hac vita potest esse beatus.

SED CONTRA est, quod dicitur Iob. 14. Homo natus de muliere, breui viuens tempore, repletur multis miserijs: sed beatitudo excludit miseriam. ergo homo in hac vita non potest esse beatus.

RESPON. Dicendum, quod aliquis beatitudinis participatio in hac vita haberi potest: perfecta autem & vera beatitudo non potest haberi in hac vita. & hoc quidem considerari potest dupliciter. Primum quidem ex ipsa communi beatitudinis ratione. Nam beatitudo, cum sit

De 5. virgine capit. 26. tracta. 67. in 10. ante medium to. 9.

q. 1. ar. 8. & q. 2. art. 7.

Epist. 56. par. ante medium. 10. 2. & 13. de tri. c. 7. 10. 3. Li. 5. conf. c. 4. cir. prin. tom. 1.

In far. 5. cor. & q. 63. ar. 16. cor. & 3. di. 27. q. 2. ar. 2. cor. & 4. dif. 49. q. 1. ar. 2. q. 2. ad 5. Er. Ver. q. 14. ar. 2. cor. Et 1. Eth. lect. 16. fin.

q. 15. art. 1.

D. 752.

q. 79. ar. 8.

D. 150.

D. 150.

q. 74. art. 7. & q. 89. art. 1.

4. d. 49. q. 1. art. 4. q. 2. Ch. 2. 10. 5.

Hom. 19. in euange. par. ante me.